

kommer dets Berettigelse først frem. Vi gik altså efter min Mening i sin Tid for vidt ved at vedtage, at Sædtillæg skulde gives til alle Embedsmænd med Lønninger, der ikke oversteg 4,000 Rb., saa at Embedsmænd, der stode paa Gager af 3,500, 3,600, 3,800 Rb. osv., ligesaa godt fik Sædtillæg som de, der stode paa 5—600 Rb. Dette var en Feil. Det Forslag om Sædtillæg, der nu her ligger for, har jeg oprindeligt været med at affatte og at stille i Udvalget. Det holder sig kun til de lavere Lønninger, saaledes at ingen Lønning skal ved det Tillæg, der vil udkomme efter Sædberegningen, kunne komme ud over 1,200 Rb., hvilket vil sige det Samme, som at Lønninger paa 1,200 Rb. og derover ikke skulle have nogen Andeel i Sædtillægene. Det er, som sagt, paa disse lavere Lønninger, at jeg troer, at Systemet bør anvendes og virkelig hører hjemme. Man siger nu vel nok — og dette er en Betragtning, som ogsaa er bleven anført idag af den ærede Ordfører — at de Embeds- og Bestillingsmænd, der have smaa Lønninger, ikke blive gunstig stillede ved Anvendelsen af det paagjældende System, idet de, naar man først i et Par Aar har havt høje Priser paa de vedkommende Kornsorter, i hvilke Aar de altså ville have faaet et Tillæg til deres faste Løn, ville have vænnet sig til at bruge deres saaledes forøgede Indtægter og som en Følge deraf, naar saa de lavere Priser atter indtræffe, og Tillæget derved svinder noget ind, ville bruge, hvad de ere vante til, hvilket er mere, end de da faae, idet de ikke kunne bringe deres Udgifter ned igjen, og saaledes ville komme i Forlegenhed. Jeg vil ikke nærmere gaae ind paa at karakterisere denne Betragtningssmaade. De, der gjøre den gjældende, gjøre det ganske sikkert — det er jeg overbevist om — i fuld god Tro, men jeg kan ikke dele den. Jeg troer, at en Mand med 6—7—800 Rb. om Aaret ligesaa godt som de høiere lønnede Embedsmænd vil kunne indrette sig paa at komme ud af det med et halvt Hundrede Rigsdaler mindre i de Aar, da Priserne paa de første Livsnødenheder ere lave, thi han faaer jo saa disse sine Fornødenheder billigere. Han vil

vistnok endog — vi tale jo ikke her om Undtagelserne — bedre kunne indrette sig saaledes end de høiere Lønnede, idet disse i Reglen ikke ere henviste til paa et Par Hundrede Rigsdaler mere eller mindre nær at beregne, hvad de kunne komme ud af det med. De smaa maae tage Sagen ganske anderledes nøie, og troer man da virkelig ikke, at disse Folk i Almindelighed ville have en saa stor oconomist. Sands. eller hvad man vil kalde det, at de skulle kunne ordne deres Forhold uden at komme i Forlegenhed? Vil man virkelig tillægge dem en Mangel paa Omsigt, som man ikke vil tillægge Folk paa høiere Gager? Jeg troer, at Sagen i saa Henseende stiller sig paa samme Maade, hvad enten der er Tale om Folk paa høiere eller paa lavere Lønninger, og denne Indvending har selvfølgelig ingen Betydning for mig. — Jeg kan godt forstaae det Standpunkt, som i dette Spørgsmaal indtages af de ærede Medlemmer her i Salen, som ikke have været Medlemmer af Rigsdagen i de Aar, da vi endnu havde den Vidde, som vi først kom ud af ved at optage Sædtillægssystemet. De have ikke kjendt denne Vidde, den trykkede Stilling, som Rigsdagen blev bragt i ved, at der hvert Aar, naar den kom sammen, blev forelagt Dyrtidslovsforslag, som man skulde til at tale med hinanden om, hvad der som oftest ffete paa en meget uhyggelig Maade. De vurderer derfor i Reglen heller ikke Sædtillægssystemets Bigtighed saa høit som vi Andre, der erindre, at vi have det at talke for, at vi i sin Tid bleve bragte ud af slike uhyggelige Forhandlinger. Det er at forudsæe — ja, det er jo endog saa sagt forud af Regjeringen selv, idet det var udtalt i de Motiver, som ledsagede Lønningslovsforslagene i forrige Samling — at man under ekstraordinære Forhold, naar man atter faaer dyrere Tider, saa paany vil søge at hjælpe sig paa samme Maade som tidligere, nemlig ved Dyrtidstillægslove. Vi kunne sige os selv, at det vil gaae saaledes, men Regjeringen har derhos ogsaa, som sagt, aabenhjertigt udtalt det, idet den har sagt: Naar I gaae ind paa at afflasse Sædtillæget, forbeholde vi os, naar der atter blitver Dyrtid, at raade Bod paa den derved fremkomne Tilstand ved